

34. Din trecutul institutului [Az intézet múltjából]. Első rész.

Prospect. Conditii de admitere. 3—4. [Az 1919-ig szóló rész]

37

Din trecutul institutului

Institutul nostru are un trecut aproape 150 ani. Inca din anul 1819 a luat fiinta o scoala de muzica in cadrul Societatii de muzica din Cluj. Aceasta societate a urmarit - pe langa ridicarea nivelului de cultura muzicala generala -, sa formeze specialisti in muzica vocala si instrumentala necesari institutiilor muzicale, apoi sa contribuie la dezvoltarea unei vietii muzicale mai accentuata in Cluj.

Dupa succesele primilor ani, - scoala pentru un scurt timp s-a intrerupt activitatea -, a luat un nou avint, incepind cu anul 1830. In acest timp se perinda la conducerea scolii o seama de muzicieni ca Ruzitska György /1835-1869/ muzician bine pregatit si eminent organizator. Sub indrumarea sa aceasta scoala a devenit indrumatorul vietii muzicale in oras. Sint prezentate opere de Haydn, Mozart, Beethoven, Mendelssohn si Rossini si se popularizeaza compozitiile lui Bach.

In timpul revolutiei din 1848-49 a urmat o perioada de repaos. Daca la inceput au fost predate numai: cîntul, vioara si instrumentele de suflat, iar ceva mai tirziu s-au introdus violoncelul si pianul, in anul 1877 acest institutu a functionat cu urmataorele catedre: cînt, pian, vioara, violoncel, contrabas, instrumente de suflat de lemn si alama. S-au predat si discipline teoretice ca: armonia, contrapunctul si teoria muzicii etc.

In deceniul al optulea incepe o epoca de inflorire in istoria acestei scolii, devenit Conservator. La conducerea institutului se afla in acest timp, tinarul si talentatul compozitor Farkas Odön. Acest excelent om de specialitate a asezat invatamintul muzical pe baze moderne: a organizat catedra de compozitie, a organizat pentru prima data in Ardeal cursuri speciale ~~xxxxxx~~ cu scopul de a pregati pe viitorii invatatori si profesori de muzica pentru scolile elementare si medii; a infiintat o revista muzicala. A fost unul din cei mai pregatiti muzicieni ai generatiei premergatoare epocii Bartók-Kodály. A organizat anual, cu fortele Conservatorului mai multe concerte publice, in program au fost cuprinse pe langa lucrarile clasice si creatiile compozitorilor contemporani.

Dupa moartea lui Farkas Odön /1912/ a urmat la conducerea conservatorului Lavotta Rezső. Primul razboi mondial, izbucnit peste doi ani, cu greutatile inerente s-a resimtit si in viata institutului

In anii 1919 - pe baza unui decret al Consiliului Dirigent din Ardeal - Gh-Dima a preluat institutul si l-a reorganizat conform directivelor primite, transformind conservatorul municipal existent intr-un Conservator de Stat.

/ Partea ce urmeaza a fost redactata de R. Ghircolasiu. In Prospect conditiile de admitere, tip. in anul 1958, pg. 3-4.

Az intézet múltjából

Intézetünk csaknem 150 éves múltja tekinthet vissza. Már 1819-ben megalakult, a kolozsvári Zenetársaság keretében, egy zeneiskola. A zenetársaság azt a feladatot tűzte maga elé, hogy - az általános zenekultúra színvonalának emelése mellett - a zenei intézmények részére a szükséges ének- és hangszeres szakembereket előkészítse és hogy hozzájáruljon a város zenei életének fejlesztéséhez.

Az első évek sikere után, az iskola rövid ideig beszüntette működését - de 1830-tól kezdve fejlődésének újabb szakaszához érkezett. Ebben az időszakban kerül az iskola élére a kitűnő szakember és nagyszerű szervező, Ruzitska György /1835-1869/. Vezetése alatt az iskola a város zenei életének irányítója lett. Az iskola tanárai és növendékei Haydn,

Mozart, Beethoven, Mendelssohn és Rossini műveket mutatnak be és népszerűsítik Bach szerzeményeit is.

Az 1848-49-es forradalom után, a tanítás egy ideig szünetel. Az iskola működésének első korszakában csak éneket, hegedűt és fuvónagyszereket tanítottak, valamivel később bevezették a gordonkát és zongorát. Az 1877/78. iskolai évtől az intézetben éneket, zongorát, hegedűt, gordonkát, nagybőgőt, fa- és rézfúvós hangszereket tanítottak. Ehhez járultak az elméleti tantárgyak, mint pl.: az összhangzattan, az ellenpont, zeneelmélet stb.

Az 1880-as évekkel kezdődik az iskola virágzási korszaka, amely elősegítette az intézetnek konzervatóriummá való átalakulását. Ebben az időben az intézet élére fiatal és tehetséges zeneszerző, Farkas Ödön került. E kitűnő szakember a zenetanítást új, modern alapokra helyezte. Organizálta meg a zenészek szakot, speciális tanfolyamot indított meg zenetanárok és zenetanítók képzésére. Megalapította az első erdélyi zenefolyóiratot. A Bartók-Kodályt megelőző zeneszerzőne zene egyik legképzettebb képviselője volt. A konzervatórium növendékeivel és tanáraitól évente nyilvános hangversenyeket rendezett, melyeknek műsorában a klasszikus művek mellett az akkori idők zeneszerzőinek alkotásai is szerepeltek.

Farkas Ödön halála után /1912/, a konzervatórium igazgatói tisztségét Lavotta Rezső tölti be. Az első világháború nehézségeit az intézet is megérezte. A világháború befejeztével új korszak kezdődik a konzervatórium életében.

Az erdélyi kormányzatnacs rendelete alapján Gh. Dima 1919-ben átvette az intézet vezetését, s teljesen újjászervezte, ami egyúttal magával hozta azt is, hogy a városi konzervatórium állami zenekonzervatóriummá alakult át.

/A folytatás R. Ghircoiasiu munkája./

Megjelent a Tájékoztató a felvételi vizsgákra c. füzetben, 1958-ban, a 3-4. lapon./